

Eén jaar zorgvuldig graven

Hoe is de richtlijn zorgvuldig graven geïmplementeerd?

Sinds 1 januari van dit jaar is de nieuwe richtlijn zorgvuldig graven (CROW500) van kracht. Als iedereen in de graafketen die zou kennen en naleven, zou dit moeten leiden tot minder schades, beloofden de bedenkers bij het Kabel- en Leidingoverleg (KLO). Maar is dat ook gebeurd? Wat merken we ervan? Wat gaat er goed en wat kan nog beter?

Nog even om uw geheugen op te frissen. Wat is er ook alweer veranderd in de nieuwe richtlijn CROW500? De belangrijkste wijziging is dat het opsporen van kabels en leidingen helemaal naar het begin van het proces is gebracht. Initiatiefnemers doen bij het Kadaster een oriëntatiemelding. Op basis hiervan wordt aan het begin duidelijk hoe en waar in het project rekening moet worden gehouden met kabels en leidingen en niet pas bij aanvang van het werk. In overleg met de netbeheerders komt het ontwerp of bestek tot stand en worden tijd en geld gereserveerd om eventuele maatregelen te treffen. De aannemer of grondroerder kan op basis hiervan een goed plan maken en zijn uitvoerder gebruikt dat plan om alle leden van het graafteam een goede werkinstructie te verstrekken (zie ook Grondig 2, 2017).

De netbeheerder van deze kabel nam de schade voor eigen rekening.

Kleine verbetering

Bij grote projecten waar een bestek aan voorafgaat, zijn de initiatiefnemer en de ontwerper aan zet. In de ontwerptekening hoort een overzicht te zijn opgenomen van de ligging van kabels en leidingen. We zien gelukkig verbetering. Dat is onder meer te merken doordat bij het Kadaster het aantal oriëntatiemeldingen is toegenomen. Toch kwamen we het afgelopen jaar nog bestekken tegen waarin werd verwezen naar de oude CROW250. Het maken van bestekken wordt door aanbestedende diensten vaak uitbesteed aan ingenieursbureaus. Ook daar is de richtlijn nog niet overal geïmplementeerd. Ontbreekt er bij een bestek informatie over kabels en leidingen of zijn er geen risicoanalyse en maatregelenplan gemaakt? Stel hierover dan een vraag in de nota van inlichtingen en verwijst naar de CROW500.

Bij kleinere werken waarvoor u zelf een ontwerp en offerte maakt, bent u de initiatiefnemer en is het dus uw verantwoording vooraf informatie in te winnen. Het doen van een oriëntatiemelding is ook nog niet bij alle calculators en werkvoorbereiders van cumelabedrijven ingeburgerd. Het voorkomt onaangename verrassingen, stagnatie en onnodige kosten tijdens het werk.

Goede voorbeelden bij netbeheerders

Een mooie en goede ontwikkeling die we zien, is dat netbeheerders in toenemende mate investeren in een goed preventieteam. Vooral de beheerders van netten met gevaarlijke inhoud zijn hier steeds beter op ingericht. Ook zijn er preventiemedewerkers die uw graafteam een toolbox kunnen geven. De beste resultaten worden geboekt wanneer er een écht persoonlijke betrokkenheid ontstaat tussen de preventiemedewerker, de uitvoerder en het graafteam.

Soms is het nodig dat er eerst veel schades zijn, zo vertelde één van de aanwezigen tijdens een voorlichtingsavond over CROW500. Hij werd door de netbeheerder op zijn vingers getikt. De netbeheerder had de indruk dat hij er maar een rommeltje van maakte, terwijl de ondernemer de overtuiging had

dat vooral de juiste ligging en informatie van het net het probleem vormden. Toen ze samen een plan maakten om te leren van hun beider fouten bleek dat een gouden greep. Met wederzijds begrip, meer respect en minder schades tot gevolg.

Betrek Agentschap Telecom

Helaas lukt het niet alle netbeheerders om een goede vertrouwensrelatie met de grondroerders op te bouwen. Ze verschijnen simpelweg niet bij een nutsoverleg en reageren niet of traag op gestelde vragen. Als grondroerder met een vraag over de juiste ligging van een kabel zit je dan met je handen in het haar. Juist in die situaties gaat het vaak mis, omdat veel cumelaondernemers dan toch maar doorgaan. Helaas zijn dan de kosten ook vaak voor u. Als het u na herhaaldelijk verzoek niet lukt een preventiemedewerker van de netbeheerder op uw werk te krijgen, adviseer ik u dit te melden bij Agentschap Telecom. Dat ziet toe op de naleving van de WION (Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten).

Wat gaat nu anders?

Als grondroerder mag je van de netbeheerder verwachten dat deze correcte en volledige informatie aanlevert. Als graafteam mag je van de grondroerder verwachten dat deze een goede werkinstructie levert. Als die ontbreekt, dan graaf je niet! En als de hoofdaannemer een slechte grondwerker levert, vraag dan om een andere voordat u verder gaat. Hiervoor is echter nog steeds een mentaliteitsverandering nodig. Machinisten vinden het nog steeds moeilijk om tegen een uitvoerder in het verweer te gaan. Ook komen we helaas nog te veel klassieke fouten tegen. Een kabel of leiding heeft een theoretische diepteligging, maar kan ook al veel ondieper worden aangetroffen. De eerste deklaag met de bak wegschrapen levert nog steeds te veel schades op. Als je op basis van de omgeving (lantaarnpaal of schakelkast) mag veronderstellen dat er een kabel of leiding ligt, maar die staat niet op de tekening, dan zoek je die eerst op. Je gaat dan niet blind graven. Volgens de nieuwe richtlijn ligt de verantwoordelijkheid nu helemaal waar die hoort, bij de hoofdaannemer. Ga dus met hem in gesprek en leg uit dat het ook in zijn belang is dat er zo min mogelijk stagnatie is.

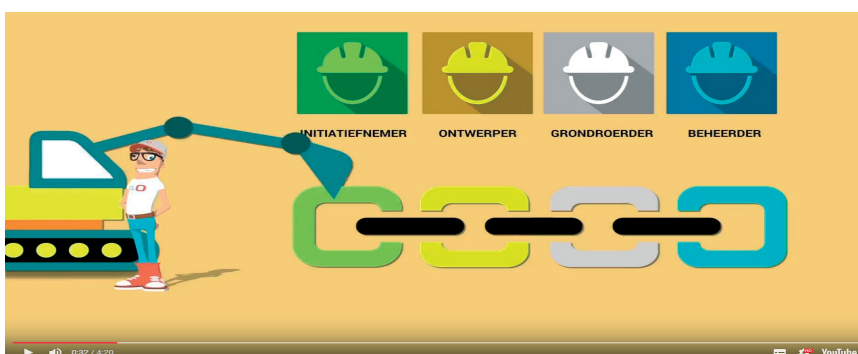
Verandering bij schadeafwikkeling

Over aansprakelijkheid, laat staan schadeafwikkeling, is in de CROW500 niets geregeld. Maakt u iets stuk wat van een ander is, dan ligt de aansprakelijkheid bij u. Wel staat u steeds sterker als u kunt aantonen dat u alles heeft gedaan binnen uw verantwoordelijkheid van de richtlijn zorgvuldig graven. U mag van uw verzekeraar namelijk verwachten dat hij uw belang dient en niet standaard overgaat tot uitkering van de schade. Het lukt verzekeraars die zijn gespecialiseerd in graafschades het afgelopen jaar steeds beter de CROW500 te benutten. Verwijzend naar de richtlijn slaagden zij erin

Graafschade samen voorkomen

Hoewel we goede voorbeelden zien van partners in de graafketen die hun verantwoording nemen, zijn er ook nog sommigen die niet van het bestaan van de richtlijn weten. Ook is de daling van het aantal schades gestagneerd. We zijn er dus nog niet. Een nieuwe richtlijn is mooi, maar nu moeten we er samen voor zorgen dat het aantal schades écht daalt. Daarom is het KLO een nieuwe campagne gestart. Een belangrijk onderdeel is een instructiefilm die precies uitlegt wie wat in de keten moet doen. Op de website van het KLO is bovendien ruimschoots voorlichtingsmateriaal en achtergrondinformatie te vinden. De actiepagina is te vinden op www.kabelenleidingoverleg.nl/actiepagina. Gebruik het in uw voordeel, want graafschade voorkomen we samen!

Kabel en Leiding Overleg	www.klo.nu
Agentschap Telecom	www.agentschaptelecom.nl
Richtlijn bestellen	www.crow.nl/publicaties/schade-voorkomen-aan-kabels-en-leidingen

schades gedeeltelijk of soms geheel terug te leggen bij de veroorzaker. Dat kan de netbeheerder zijn die onjuiste informatie heeft verschaft of bijvoorbeeld de aannemer onder wiens verantwoordelijkheid uw machinist werkte. Ook als uw schade lager is dan uw eigen risico raad ik u aan verweer te (laten) voeren. Verder wachten we met spanning op jurisprudentie, die er ongetwijfeld zal komen. Door de schadeafdeling van netbeheerders wordt er bij schade nog heel verschillend omgegaan met de CROW500. Strikt genomen staat een netbeheerder juridisch in zijn recht om de schade te claimen bij de veroorzaker. De netbeheerders die hun schadeafwikkeling hebben uitbesteed aan een claimbureau doen dit heel rigide. CUMELA Nederland is echter van mening dat er pas echt wederzijds een betere samenwerking en schadepreventie ontstaat als ook daar, in de geest van de CROW500, bij tijd en wijle de hand in eigen boezem wordt gestoken. Gelukkig kennen we ook prima voorbeelden van netbeheerders die de schadeafdeling instrueren over de richtlijn. We kwamen dit jaar zelfs een netbeheerder tegen die zijn schadeclaim introk toen bleek dat de schade was ontstaan doordat de kabel ondiep (tien centimeter) in puingranulaat lag. Dit behoort echter nog wel tot de uitzonderingen.

Instructiefilm op de actiepagina van het KLO

TEKST: **Nico Willemsen**, *Secretaris grondverzet en cultuurtechniek*
FOTO: **CUMELA Communicatie**